

Dosarul nr. 2rc-17/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători V. Cotorobai, I. Țurcan și M. Anton)

DECIZIE

29 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Consiliul r-nal Ocnîța,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul r-nal Ocnîța împotriva „Midland Engineering” SRL cu privire la declararea nulității contractului de achiziționare a serviciilor de monitorizare a traficului rutier și repararea prejudiciului material,
împotriva încheierii din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Consiliul r-nal Ocnîța împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 12 iulie 2017, Consiliul r-nal Ocnîța a depus cerere de chemare în judecată împotriva „Midland Engineering” SRL cu privire la declararea nulității contractului de achiziționare a serviciilor de monitorizare a traficului rutier nr. 3 din 17 iulie 2014, încheiat între „Midland Engineering” SRL și Consiliul r-nal Ocnîța, precum și repararea prejudiciului material în sumă de 799 700 lei (f.d. 1-4).

Prin hotărârea din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Consiliul r-nal Ocnîța împotriva „Midland Engineering” SRL cu privire la declararea nulității contractului și repararea prejudiciului material (f.d. 149-152).

La 15 mai 2019, Consiliul r-nal Ocnîța a declarat, prin intermediul oficiului poștal, apel împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 146-147; 148).

Prin încheierea din 19 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Consiliul r-nal Ocnîța împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și s-a acordat apelantului Consiliul r-nal Ocnîța un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru

prezentarea cererii de apel motivate (f.d. 157-158).

Prin încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Consiliul r-nal Ocnîța împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul prin cererea de apel a înaintat pretenții noi, neexamineate în primă instanță (f.d. 175-179).

La 04 decembrie 2019, Consiliul r-nal Ocnîța a declarat, prin intermediul oficiului poștal, recurs împotriva încheierii din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 182-186; 199).

În motivarea recursului, recurentul Consiliul r-nal Ocnîța a susținut că deși nu a recepționat copia încheierii din 19 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Recurentul a notat că cererea de apel motivată conținea o greșeală de tipar, fiind indicată pretenția privind rezilierea contractului de achiziționare a serviciilor de monitorizare a traficului rutier nr. 3 din 17 iulie 2014, și nu declararea nulității acestuia.

Astfel, recurentul a afirmat că la 19 septembrie 2019, a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău o cerere prin care și-a modificat cererea de apel motivată în sensul solicitării declarării nulității contractului de achiziționare a serviciilor de monitorizare a traficului rutier nr. 3 din 17 iulie 2014, și nu a rezilierii acestuia.

Recurentul a relatat că ulterior a recepționat o citație pentru ședința de judecată a instanței de apel din 24 octombrie 2019, însă instanța de apel nu i-a admis reprezentantul și i-a comunicat că este imposibilă modificarea cererii de apel.

Recurentul a menționat că prin încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, instanța de apel a omis cu desăvârșire să se expună asupra existenței pretenției privind repararea prejudiciului material în sumă de 799 700 lei.

Recurentul consideră că i-a fost încălcat dreptul de acces la justiție, garantat de art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

La 23 decembrie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimetei „Midland Engineering” SRL copia cererii de recurs depuse de Consiliul r-nal Ocnîța împotriva încheierii din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, însă trimiterea poștală a fost returnată cu mențiunea „plecat” (f.d. 203; 205).

Aici, Colegiul observă că, copia cererii de recurs depuse de Consiliul r-nal Ocnîța a fost expediată la adresa de pe XXXXX, adică la sediul intimetei „Midland Engineering” SRL, după cum rezultă din extrasul din baza de date a IP „Agenția Servicii Publice”, anexat la materialele cauzei (f.d. 133).

Însă, cu toate că instanța de recurs și-a executat obligația de comunicare către intimata „Midland Engineering” SRL a recursului declarat de Consiliul r-nal Ocnîța, intimata „Midland Engineering” SRL nu și-a valorificat dreptul de a depune referință.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea

încheierii.

Colegiul constată că în fișa de însoțire nr. 11996 este indicat că la 13 noiembrie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului Consiliul r-nal Ocnîța copia încheierii din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 180).

Însă, la materialele cauzei nu este anexat avizul de primire de către recurentul Consiliul r-nal Ocnîța a copiei încheierii din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin urmare, luând în considerare că recurentul Consiliul r-nal Ocnîța a declarat recurs împotriva încheierii din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău la data de 04 decembrie 2019, Colegiul ajunge la concluzia că recurentul Consiliul r-nal Ocnîța s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de declarare a recursului prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Consiliul r-nal Ocnîța, de a casa încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, pentru examinarea cererii de apel depuse de Consiliul r-nal Ocnîța împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Colegiul constată că la 12 iulie 2017, Consiliul r-nal Ocnîța a depus cerere de chemare în judecată împotriva „Midland Engineering” SRL cu privire la declararea nulității contractului de achiziționare a serviciilor de monitorizare a traficului rutier nr. 3 din 17 iulie 2014, încheiat între „Midland Engineering” SRL și Consiliul r-nal Ocnîța, precum și repararea prejudiciului material în sumă de 799 700 lei (f.d. 1-4).

Prin hotărârea din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Consiliul r-nal Ocnîța împotriva „Midland Engineering” SRL cu privire la declararea nulității contractului și repararea prejudiciului material (f.d. 149-152).

La 15 mai 2019, Consiliul r-nal Ocnîța a depus, prin intermediul oficiului poștal, cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri, de admitere integrală a cererii de chemare în judecată înaintate de Consiliul r-nal Ocnîța (f.d. 146-147; 148).

Prin încheierea din 19 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Consiliul r-nal Ocnîța împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și s-a acordat apelantului

Consiliul r-nal Ocnița un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate (f.d. 157-158).

Aici, Colegiul observă că la materialele cauzei nu este anexat avizul de primire de către apelantul Consiliul r-nal Ocnița a copieii încheierii din 19 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Cu toate acestea, la 02 august 2019, apelantul Consiliul r-nal Ocnița a depus, prin intermediul oficiului poștal, cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 160-166; 167).

Colegiul reține că apelantul Consiliul r-nal Ocnița, prin cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a solicitat casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri, de admitere integrală a cererii de chemare în judecată înaintate de Consiliul r-nal Ocnița, și anume de admitere a pretențiilor privind rezilierea contractului de achiziționare a serviciilor de monitorizare a traficului rutier nr. 3 din 17 iulie 2014 și repararea prejudiciului material în sumă de 799 700 lei.

Colegiul consideră necesar să menționeze că pretenția privind rezilierea contractului de achiziționare a serviciilor de monitorizare a traficului rutier nr. 3 din 17 iulie 2014 nu a fost examinată în primă instanță.

În această conjunctură, Colegiul subliniază că în primă instanță reclamantul Consiliul r-nal Ocnița a solicitat declararea nulității contractului de achiziționare a serviciilor de monitorizare a traficului rutier nr. 3 din 17 iulie 2014, și nu rezilierea acestuia.

Iar, la 20 septembrie 2019, apelantul Consiliul r-nal Ocnița a depus, prin intermediul oficiului poștal, o cerere de modificare a apelului, solicitând, în final, casarea hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și emiterea unei noi hotărâri, de admitere integrală a cererii de chemare în judecată înaintate de Consiliul r-nal Ocnița, și anume de admitere a pretențiilor privind declararea nulității contractului de achiziționare a serviciilor de monitorizare a traficului rutier nr. 3 din 17 iulie 2014 și repararea prejudiciului material în sumă de 799 700 lei, pretenții ce au fost examinate în primă instanță (f.d. 168-169; 170).

Însă, prin încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Consiliul r-nal Ocnița împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul prin cererea de apel a înaintat pretenții noi, neexamineate în primă instanță (f.d. 175-179).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță.

În succesiunea celor relatate, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel eronat a considerat a fi incidente prevederile art. 369 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă și neîntemeiat a restituit cererea de apel depusă de Consiliul r-nal Ocnița împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Or, la data soluționării de către instanța de apel a chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel depuse de Consiliul r-nal Ocnița împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, adică la data de

24 octombrie 2019, apelul Consiliului r-nal Ocnița, așa cum a fost formulat ca efect al cererii apelantului Consiliul r-nal Ocnița din 20 septembrie 2019 de modificare a apelului, nu conținea nicio pretenție neexaminată în primă instanță.

Aici, se impune precizarea că legislația procedurală civilă în vigoare nu prevede nicio limitare a dreptului apelantului de a-și modifica conținutul cererii de apel, inclusiv solicitările sale, până la soluționarea de către instanța de apel a chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel.

Respectiv, la data soluționării chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel depuse de Consiliul r-nal Ocnița împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, instanța de apel era obligată să ia act de cererea apelantului Consiliul r-nal Ocnița din 20 septembrie 2019 de modificare a apelului și să constate că apelantul Consiliul r-nal Ocnița a solicitat casarea hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și emiterea unei noi hotărâri, de admitere integrală a cererii de chemare în judecată înaintate de Consiliul r-nal Ocnița, și anume de admitere a pretențiilor privind declararea nulității contractului de achiziționare a serviciilor de monitorizare a traficului rutier nr. 3 din 17 iulie 2014 și repararea prejudiciului material în sumă de 799 700 lei.

Deci, Colegiul conchide că în raport cu apelantul Consiliul r-nal Ocnița, instanța de apel a încălcat principiul disponibilității în drepturi, or în conformitate cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Mai mult, Colegiul consideră necesar să evidențieze că, chiar și în cazul în care instanța de apel at fi constatat cu certitudine, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, că apelantul Consiliul r-nal Ocnița a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță, aceasta urma să restituie cererea de apel a Consiliului r-nal Ocnița doar în partea pretenției respective, indicând-o în mod expres în dispozitivul încheierii de restituire a cererii de apel, și să examineze apelul declarat de Consiliul r-nal Ocnița referitor la legalitatea și temeinicia hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea pretenției privind repararea prejudiciului material în sumă de 799 700 lei.

În această ordine de idei, în concepția Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată trebuie, în aplicarea normelor de procedură, să evite un formalism excesiv care ar aduce atingere caracterului echitabil al procedurilor și o flexibilitate excesivă care ar conduce la eliminarea condițiilor procedurale stabilite de lege (Hasan Tunç și alții v. Turcia din 31 ianuarie 2017, § 32-33).

Prin urmare, menținerea încheierii din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău ar îngrădi într-un mod arbitrar accesul la justiție al apelantului Consiliul r-nal Ocnița, deoarece Republica Moldova, în calitate de semnatară a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și-a asumat obligații de natură să asigure ca drepturile garantate de această Convenție să fie

concrete și efective, nu teoretice și iluzorii, în condițiile în care justițiabilul trebuie să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act judecătoresc constituind o atingere adusă drepturilor sale și să dispună de mijloacele concrete de a ajunge în fața instanței de judecată.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Consiliul r-nal Ocnița, de a casa încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, pentru examinarea cererii de apel depuse de Consiliul r-nal Ocnița împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu art. 427 lit. c) și 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Consiliul r-nal Ocnița.

Se casează încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul r-nal Ocnița împotriva „Midland Engineering” SRL cu privire la declararea nulității contractului de achiziționare a serviciilor de monitorizare a traficului rutier și repararea prejudiciului material, și se restituie cauza la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, pentru examinarea cererii de apel depuse de Consiliul r-nal Ocnița împotriva hotărârii din 24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan